

[Udenrigsministeren]

Antisandinistiske grupper har især inden for det seneste år gennemført en lang række militære operationer i Nicaragua fra egnene omkring grænserne til Honduras og Costa Rica, og de har gennemført økonomisk sabotage af betydeligt omfang i Nicaragua.

Antisandinistiske guerillaer, der bl.a. består af det gamle styres folk, modtager bistand udefra. USA har således ikke lagt skjul på sin hjælp til antisandinisterne.

En ny og mere bekymringsvækkende udvikling har været udlægningen af miner ved de vigtigste havne i Nicaragua, herunder Puerto Corinto. De første rapporter herom kom allerede frem for nogen tid siden. Da var det vanskeligt at danne sig et klart billede af, hvad der egentlig foregik, men efterhånden som situationen afklaredes, herunder den amerikanske efterretningstjenestes rolle, udsendte den danske regering den 11. april 1984 en udtalelse om mineringerne, og det understreges i denne udtalelse, at den danske regering tager klart afstand fra mineudlægning. I denne udtalelse blev det også anført, at Danmark jo endnu ikke er medlem af FNs sikkerhedsråd, men havde vi været det, ville regeringen have kunnet støtte det resolutionsudkast, der blev søgt vedtaget i FNs sikkerhedsråd den 4. april 1984, og som bl.a. fordømte de foretagne mineringer af Nicaraguas havne og opfordrede til omgående op-hør dermed.

Udtalelsen fastslog også, at udviklingen i Mellemamerika antagelig i stigende grad vil blive gjort til genstand for behandling i det europæiske politiske samarbejde, og den danske regering vil her virke for det synspunkt, at varige og retfærdige løsninger på konflikterne i Mellemamerika ikke kan opnås ved militære midler, men alene gennem en politisk løsning, der har sit udspring i regionen, og som respekterer fundamentale folkeretlige principper om ikke-indblanding og om grænsernes ukrænkelighed.

For nylig har USA erklæret, at man for en 2-årig periode ikke vil acceptere den internationale domstols kompetence i spørgsmålet vedrørende situationen i Mellemamerika. Fra dansk side lægger vi traditionelt vægt på, at man i videst muligt omfang anvender det bilæggelsessystem, der er opbygget i henhold til FN-pagten, og det er derfor beklageligt, at USA med sit forbehold har taget et skridt, som vil kunne medvirke til at mindske tilli-

den til dette bilæggelsessystem. På den anden side vil jeg dog gerne tilføje, at USA allerede i 1946 afgav en erklæring om anerkendelse af domstolens kompetence i almindelighed, dog med forbehold for indre anliggender. Derimod har to tredjedele af FNs medlemslande, herunder Østlandene, på nuværende tidspunkt endnu ikke anerkendt domstolens obligatoriske kompetence. Det skal nævnes for at bringe balance i tingene.

Vender vi os herefter til El Salvador, så er baggrunden for den nuværende situation eksistensen af en traditionel magelite, der blev afløst af en militærregering af et stadig mere korrupt og repressivt tilsnit. I 1972 annulleredes den kristelige demokrat Napoleon Duartes sejr ved præsidentvalget, og en periode med voldsom undertrykkelse af al opposition fulgte efter.

Efter en række yngre reformvenlige officerskup i 1979 har de moderate kræfter i El Salvador søgt at gennemføre visse reformer, f.eks. en jordreform, og at give landet en mere demokratisk forfatning. I 1982 gennemførtes valg til en grundlovgivende forsamling og i marts i år første runde af et præsidentvalg. I begge disse valg var valgdeltagelsen meget stor, men partierne til venstre for de kristelige demokrater deltog ikke i valgene.

El Salvadors økonomi er under indtryk af bl.a. det internationale økonomiske tilbageslag og af den borgerkrigs-lignende strid blevet dramatisk forværret. Der har således i tiden siden 1978 været tale om en reduktion i bruttonationalproduktet på en fjerdedel, og arbejdsløsheden er steget til over 30 pct. USA har i de senere år ydet El Salvador en meget betydelig økonomisk og militær bistand.

Det er imidlertid den borgerkrigs-lignende strid, der fortsat påkalder sig international opmærksomhed, og situationen præges af de nu ca. 10.000 aktive guerillaer, der har haft betydelig fremgang i deres kamp mod regeringstropperne i det seneste år. Situationen præges også af de mange tusinde mord på politiske modstandere, som det ekstreme højres såkaldte dødspatroljer har gennemført. Man anslår, at flere end 30.000 civile er blevet dræbt i El Salvador siden 1979.

I denne forbindelse kan det være naturligt at omtale menneskerettighedssituationen i Mellemamerika, som i de seneste år har givet anledning til stigende bekymring, og det er